

لەبەرانبەر راسپاردهكانى "بىيّكەر-ھاملتۇن" دا،

پىگا چارە جىابونەوەي كوردىستان و پىكەھىنانى دەولەتىكى سكولا رو غەيرە قەھومىيە

رپاپورت و راسپاردهكانى بىيّكەر-ھاملتۇن وەرچەرخانىكى سياسىيە لە ئىستراتىرۇ سياسىتى ئەمەريكادا سەبارەت بەعىراق و ناواچەكە. سياسىتىكى كە عىراق و كوردىستان بەپىيى بەرژەوەندىيەكانى ئەمەريكا لە ھەلومەرجى شىكتى سياسىتەكانىدا ئاراستەدەكات و دەھىۋېت جارىكى ترولە ھەلومەرجىكى سياسى تازىدا داگىركارى ئەمەريكا و ئىدارەكەي بەپۈيەكى سپېيەوە لەم شىكتە دەرباز بکات. سياسىتىك دەھىۋېت كە دەسەلاتى "ايە الله" و "ئاخوندەكان" و تىرۇرىستەكان لە قالبى عىراقيكى يەكگرتۇدا بىسەپىنېت و بەعسيەكانىش بەھىنېتەوە نىيۇ دەسەلات و لەبارەوە بىيەشى نەكىدون. سياسىتىك كە عىراقى "صدام حسین" ئى دەھىۋىت بى "صدام". ئەم سياسىتە چىڭى خۇيتاوى صدامى دەھىۋېت بەلام بەپىيى دەموجاۋى ئەو. ئەمە ناوهەرۆكى سياسىت و ئىستراتىرۇ كە لە راسپاردهكاندا ھاتوھ. ئەوەي ھېيج جىڭى گىرينگى پىيدان نىيە ماف و خواست و ئىرادەو بېپارى خەلکى عىراقە. ئەوەندە بىگەرىتەوە بۆكوردىستان بەشىۋەيەكى زۆر كۆنەپەرسەتەنەو ملھورانە مافى خەلکى كوردىستانى زەتكىردوھ سەبارەت بە بېپارىدان لەسر چارەنوسى سياسى خۆيان و لەبارەوە ھېيج ئاماشەيك بۆ ئىرادەو بېپارو مافەكانى خەلکى كوردىستان نەكراوه و تەنانەت پاشقولىكى گەورەشيان لە ھاوپەيمانەكانى خۆيان گرتۇھ، كە ئىستا دەسەلاتدارى كوردىستان. ئەم سياسىت و راسپارداھ دەھىۋىت بە ئىرادەو خەباتى پىكەرتووی خەلکى كوردىستان پىشىپېگىرېت.

لەبەرانبەر رپاپورت و 79 راسپاردهكانى بىيّكەر-ھاملتۇن "دا، ناسىيونالىزمى كوردو وەك بىزۇتنەوە بەتەواوى قەلەم بەدەستانى و پۇزىنامە بېشومارەكانى و ئەحزاپى سياسى لە كوردىستانداو بەتاپىبەت ھەردوو حزبى دەسەلاتدارى كوردىستانى عىراق، تۈوشى ھەناسە بېكى بۇون. ئەوان حەقىيانە و راگەيىاندەكەي بارزانى سەبارەت بەم راسپارداھ بەشىۋەيەكى رۆشن ئەم نىيڭەرانىيە ناسىيونالىزمى كورد نىشان دەدات كە چۆن وەك سەربازى بى مۇوچە دەرچۈن. يەكىتى نىشتمانى كوردىستان و پارتى ديموکراتى كوردىستان و قەلەم بەدەستەكانى ناسىيونالىزمى كوردو پۇزىنامە و راگەيىاندەكانىيان بۇماھى 16 سالە بىئەنەوە تۈزۈلىك ھەستى ئىنسانى نىشان بىدەن پەنچە مۇرى خۆيان دا لەسياسىتى چىنۋاسىيدى گەمارۇي ئابورى بۆ سەر خەلکى عىراق، بۆ سياسىتى بۆرددۇمانى پۇزىنەي خەلکى عىراق و تەنانەت ھاوارو ئالەي پېرسالان و گىريان و قىيەتى مەنداڭان و كۈزانى بۆلەكانى ئاوهراست و باشۇرى عىراق، لای ئەم هېيزو نوسەرانە بوبوھ پەيامى ھېيانى "ئازادى و ديموکراتى" و بەزەرىيەك و يېڭىدانى نەدەبنۈاندىن. دواين جارىش لەپىتىا مەرامە سياسيەكانى خۆياندا، بەگول و ھەلەلەوە سياسىتى شەرخوازانەي ئەمەريكايان دىز بەخەلکى عىراق پىشۈزى كەندا ھېيزى دەيان ملىونى ئازادىخوازو موتەمدەنى دىنيا لەخەباتىكى سياسى بىويىنەدا ھاتنە مەيدان دىز بەجەنگ و سياسىتى شەرخوازانەو كۆنەپەرسەتەنەي ئەمەريكا. ئەم ھېيزە ناسىيونالىستەنەي كوردىستان نەك ھەر پېشتىيان كردە ئەم ھېيزى ئازادىخوازە، بەلکو لە كوردىستان وله لەندەن و ئەمەريكاوه بە "كەم عەقل" يان لە قەلەم دەدان. دواي بۇخانى حومەتى بەھىسى گۆر بەگۆرۈش بەتەواوى داگىركارى ئەمەريكايان وەك "مۇزەھىنەرى ديموکراتى و بەدەست گەيشتى مافەكانى خەلکى كوردىستان نىشان دەدات" و لەچوارچىوهى سياسىتەكانىدا تا ئىستا پەل دەكوتۇن و تەنانەت تا ئىستا بە "ھاوپەيمانى ئىسراپاتىشى" ناو زىدە دەكەن و لەم چوارچىوهىدا بىيگىدانە مافى سياسى خەلکى كوردىستان پەنچە مۇرى خۆيان دا لە تەواوى سياسىتە كۆنەپەرسەتەنەي ئەمەريكا و حومەتى ئىسلامى سياسى و قەومىيەكانى لە بەغداو بەزۇرى نان بېرىن و مۇچە بېرىن و شەھىدانە بېرىن و تەنانەت چاوسوركىرىنەوە دەركىرن لەسەركار، چەند جار خەلکى كوردىستانيان راپىچىكەد بۆ دەنگىدان بۆ لەكاندى كوردىستان بەعىراقەوە و بۆكۆنەپەرسەتىن دەستورىك كە لەدنىاي ھاواچەرخدا ھەبىت، لەپىتىا و بەرژەوەندىيە كاتىيەكانى خۆيان و بەشە پىپاراوى دەسەلاتى خۆياندا لە بەغدا لەھىزىر ناوى "فيدرالىزم" دا. ئەوان حەقى خۆيانە شىن و پۇرۇ بىكەن بەقەولى خۆيان "مايەپۇچ" دەرچۈن.

"مايەپۇچ" دەرچۈن چونكە راسپاردهكانى بىيّكەر-ھاملتۇن، بەشىۋەيەكى راستەوخۇ تەواوى خۇونەكانى ناسىيونالىزمى كوردو دوو حزبە دەسەلاتدارەكەي لە كوردىستان ھېناؤھتە ژىر پرسىيارى گەورەوە. فيدرالىزم و ماددهى 140 و گىرلانەوەي "نمۇت" بۆ مەركەن، "مجمۇعە دەعم الدولى" و.... بەكورتى دەستورى ئىستا توب ھەلداوه. بەم بىيەش بەشىۋەيەكى راستەوخۇ سرىنەوەي خەنەكانى ئەم بىزۇتنەوەيەو ھېيزەكانىيەتى كە ئەمجارەيان سەرەرای ناگاداركىرىنەوەكانى ئىيمە تەنانەت لە پىيىش دەستپىپەرىنى داگىركارى ئەمەريكادا لىدىرى حزب رىبوار ئەحمد لەمبارەوە نامەيەكى كراوهى ئاراستەي ھەردوو سكىرتىرى كىشتى يەكىتى نىشتمانى و سەرۆكى پارتى ديموکرات كردو بەشىۋەيەكى رۆشن ئاماشەي بەوە دابۇو كە "ئەمەريكا دۆست و پېشىۋانى خەلکى كوردىستان و ماف و خواستەكانىيان نىيە، بەلکو بە هوى ئەم دوو حزبەوە

مهسنه‌لئى كورد وەكىو كارتىك بەكاردەھىنى بۇ مەرامەكانى خۆى" و دواى پوخانى حکومەتى بەعسىش چەند جار لەمبارهوه بە نوسىن و پاگەياندىن و تار ئاگاداركراونەتەو، بەلام ديسان ئەوان لە " گەمە ئەمەريکى"دا زياتر پەليان كوتا.

خەلکى ئازاد يخوازو ئارپازى كوردىستان؟

وا جاريكي تريش ناسيونالىزمى كورد لە تاقىكىردنەوە سىاسييدا راسپ بۇو. وەك عادەتى خۆشى ئەمجارەش پىدەچىت ئامادە نەبىت تەحمولى لىپرسراویەتى خۆى بکات و پابگەيەننەت كە سىاسەتكانى چىوت و فاشل بۇون.

بەلام بۇئەوهى ئىيۇه نېبنە قوربانى ناكامى و فاشل بونى ئەوان پىيويستە چىتەر هىيواى خۆتان نەبەستنەوە بەبەندو بەست و دىبلوماسى نەيىنى هەردوو حزبى دەسەلاتدارو ھەپرەشە بى ناوهپۆكەكانيان كە ھەرگىز جىيەجىيان نەكىدەوە. ئەمپۇ ئىتەر ھەموو وەرقەكانى ئەوان پۆشىنە. پىگايى رىزگارى ئىيۇه تەنهاوتەنها خەباتى يەكگرتۇو رىڭخراوى خۆتانە بۇ بەدەيەننەنلىرى يەفراندۇمىيەتى گشتى و ئازادو جىابونەوهى كوردىستان و پىيكمەننەن دەولەتىكى سەربىەخۆى سکولارو غەيرە قەومى. دەولەتىكى كە ئىتەر بۇ دواين جار چارەنسى سىاسى ئىيۇه دوردەخاتەوە لەگەمە و سىاسەتكانى وولاتانى دنیا و ناوجەكە و خۆتان لەرىگاي ئىرادەو بىريارى خۆتانەوە بەرىۋەتى دەبەن. حزبى ئىيۇه، حزبى كۆمۈنىستى كريڭكارىي عىراق كە داهىنەر و خەباتكارى ئەم پىگايى بۇ، بەھەمۇ توانايەوە بۇ ئەم ئامانجە خەبات دەكتات. ئەمە ئەلتەرناتىيە ئىيۇھە وەرن لەدەورى خۆتان رىڭخراوى يەكگرتۇو بەكەن.

رېكخراوى كوردىستان

حزبى كۆمۈنىستى كريڭكارىي عىراق

2006/12/12